

Tradice Švirákova řeznictví

OBR. Staré řeznické jatky u mostu naproti lázním. Vsetín kolem roku 1935. Foto: archiv MRV

Minulou středu 10. února, na níž připadl popelec (odtud název popeleční středa, o které dělá kněz věřícím na čelo kříž popelem (=popelec) na znamení pomíjivosti člověka a odhodlání zřít se hříchu), skončilo období hojnosti – masopust a začala doba dlouhého předvelikonočního půstu.

Půst, který býval dříve dodržován daleko přísněji než dnes, určitě nepřinášel velkou radost řezníkům. Venkovské obyvatel-

stvo si sice maso příliš nedopřávalo ani o svátcích, jinak tomu ale bylo ve městech.

Na Vsetíně to dokládá poměrně velké množství řezníků na obyvatele. V roce 1666 se jich uvádí na dnešním Horním městě 18 (z 696 obyvatel) a na dnešním Dolním městě 3 (z 202 lidí). Vsetínští řezníci se stejně jako jiná důležitá a početná řemesla sdružovali ve vlastním cechu zmiňovaném už roku 1642 a v minulosti patřili k nejzámožnějším vsetínským řemeslníkům. Jejich movitost a výlučnost dokládá také vlastní slavnostní kroj, do něhož se oblékali ve svátky a při různých slavnostech.

Zjednodušený stejnokroj oblékali ještě ve 2. polovině 20. sto-

letí při pohřbech vsetínských řezníků.

A jaká byla náplň jejich práce? První činností byl nákup zvířat. Následovala jejich porážka, výsek a prodej masa. Všechny tyto úkony provozovali řezníci ve zvláštních zařízeních nazývaných jatky. Ty stávaly po staletí i v centru Horního a Dolního města a pro zápach a nehygienické podmínky bývaly častým terčem kritiky.

Dokládá to stížnost vsetínského lékaře z roku 1876: „Za horkých dnů hnijící krev a odpadky kazily vzduch uvnitř města do té míry, že pro zápach nebylo možno jít poblíž. Byly tu možné i náklady ...“

Minimálně 350letou tradici

řeznického řemesla můžeme vystopovat u vsetínského řeznického rodu Šviráků. Nejstarší doklady o provozování tohoto řemesla pocházejí z roku 1666 z Popisu panství vsetínského, kde je zapsán řezník Vašek Švirák.

Na několikasetletou rodinnou tradici dodnes navazuje svou poctivou a neúnavnou prací řezník a uzenář Ctibor Švirák. Ten se stal štědrým sponzorem muzejní akce nazvané Zámecký masopust, která proběhla 7. února. Z jeho výborných zabijačkových specialit, které k době masopustu patří, se mohlo radovat 6 výherců soutěží O nejlepší masku a O nejvykutálenější koblížek.

Mgr. Milada Fohlerová,
etnograf, MRV, Vsetín